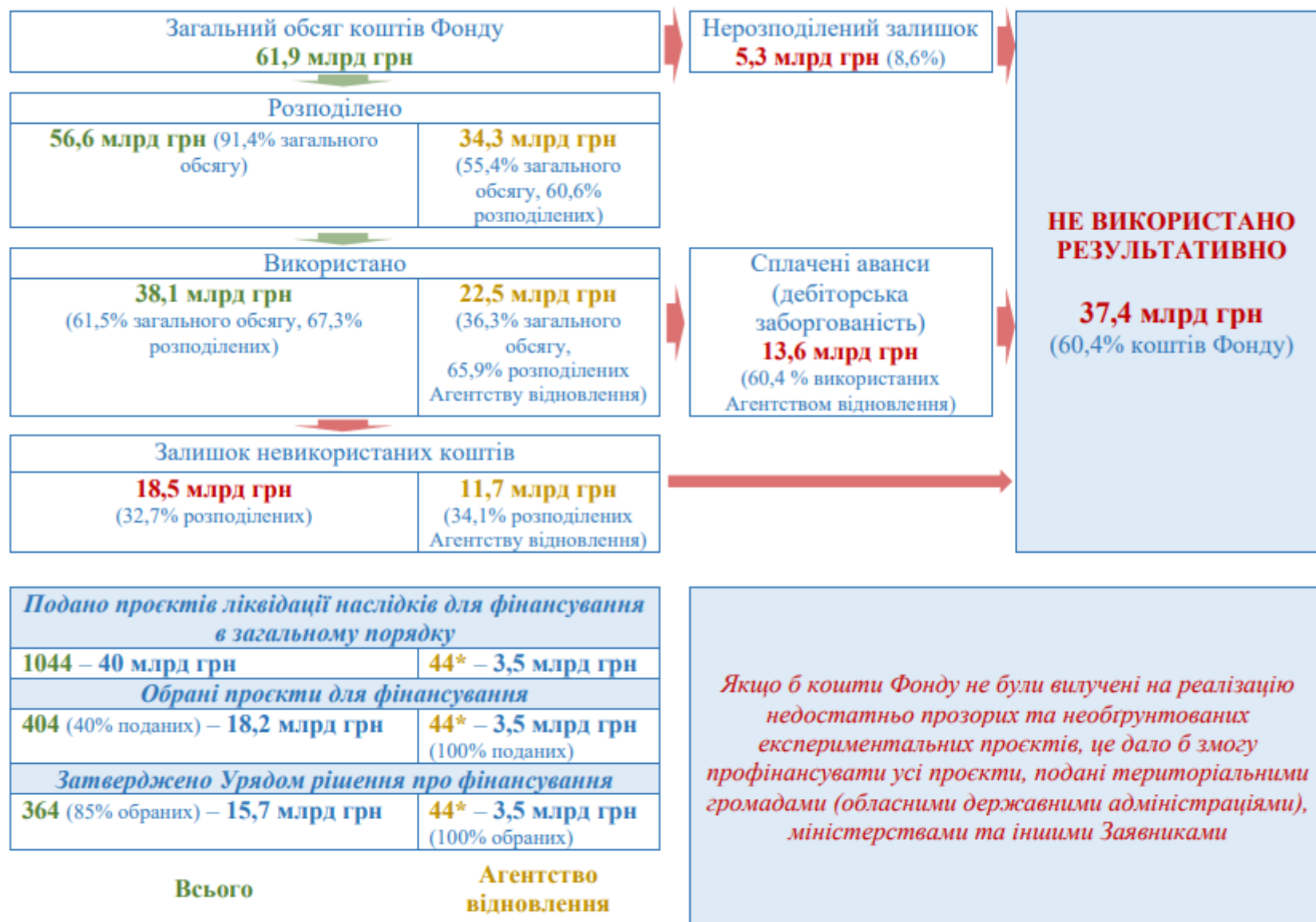

ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ РОЗПОДІЛУ КОШТІВ ФОНДУ В 2023 РОЦІ

** без урахування трьох експериментальних проєктів загальною вартістю 30,7 млрд гривень*

Необрані для фінансування проєкти були відхилені на засіданнях Міжвідомчої робочої групи, до складу якої входили представники тих самих міністерств, які попередньо погоджували вказані проєкти як такі, що відповідали умовам виділення коштів Фонду

Аудит здійснено із застосуванням методології, яка базується на Міжнародних стандартах аудиту

Предмет аудиту – процес розподілу у 2023 році коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії

Об'єкти аудиту – Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України

АУДИТОМ ВСТАНОВЛЕНО

1. Чи були достатніми нормативно-правові та організаційні засади реалізації Процесу?

Процес врегульований законами та підзаконними актами; визначено етапи та учасники, унормовано основні процедури. Водночас, **існуючі невідповідності та неузгодженості не сприяли якісній реалізації Процесу** відповідно до встановлених мети та пріоритетів.

- Відсутня затверджена концепція або стратегія у сфері ліквідації наслідків, не встановлені цілі та очікувані результати.
- Через невизначеність термінології значна частка Фонду спрямована на заходи з відновлення та відбудови, а не ліквідації наслідків.
- Як результат – Фонд дублює інші створені для цього фінансові ресурси, зокрема Фонд відновлення “United24”.
- **Процес не враховує терміновість та невідкладність прийняття рішень** для оперативного вжиття заходів з ліквідації наслідків, а передбачає довготривалу, багатоступеневу, бюрократизовану процедуру виділення коштів.
- Процес не зорієнтовано на критерії ефективності використання бюджетних коштів, визначені бюджетним законодавством.
- Розширено вплив на процес з боку Кабінету Міністрів, а парламентському комітету надано дискреційне право погоджувати чи відхиляти рішення Кабміну щодо виконання бюджету в частині коштів Фонду.
- **Порядок має виключення**, що зводить нанівець зміст встановлення самого порядку як такого.
- Методика пріоритизації проектів затверджена вже після завершення розподілу в 2023 році коштів Фонду.
- В таких умовах право приймати рішення щодо пріоритетності та важливості проектів отримала Міжвідомча робоча група, що включило чинник дискреційного управління Процесом.
- Мінінфраструктури як ключовий учасник Процесу не наділено повноваженнями формувати та реалізовувати політику у сфері ліквідації наслідків, розподілу повноважень та відповідальності за цю сферу в міністерстві не формалізовано.

2. Чи забезпечив Процес пріоритетність напрямів та проектів (об'єктів, заходів) з ліквідації наслідків збройної агресії?

В 2023 році жодний із сотень поданих на розгляд проектів на десятки міль'ярдів гривень не був пріоритетизований із застосуванням затвердженої методики відбору. При цьому вони були прийняті Кабміном та погоджені парламентським комітетом.

- **Пріоритизація не була достатньо прозорою** через відсутність чітких критеріїв відбору проектів.
- Відсутність затвердженої методики пріоритизації дала змогу вільно змінювати підходи до її проведення та погоджувати певні проекти, які раніше були відхилені як непріоритетні.
- Не обрані для фінансування проекти відхилялися на засіданнях МРГ, до складу якої входили представники тих самих міністерств, які попередньо погоджували ці проекти як такі, що відповідали умовам виділення коштів Фонду.
- З поданих на розгляд 1044 проектів на суму 40,3 млрд грн схвалено лише 404 на суму 18,2 млрд грн (45,1%). **30,7 млрд грн (54,2% від 56,6 млрд грн розподілених) всупереч закону спрямовано без застосування, хоч і недосконалого, але загального підходу до пріоритизації на реалізацію недостатньо прозорих та необґрунтованих експериментальних проектів.**
- Експериментальні проекти реалізує Агентство відновлення (колишній “Укравтодор”) через неправомірно визначені одержувачами служби відновлення в областях, **профіль яких не відповідає будівництву та ремонту об'єктів житлової нерухомості, громадського призначення, критичної інфраструктури** (з правом одноосібно встановлювати особливі умови та виключення із загальних правил, включаючи можливість **попередньої оплати вартості робіт до 90%**).
- Як результат – проекти вартістю 25,8 млрд грн реалізовані лише на 2,8%, а 13,5 млрд грн (60,4% освоєних Агентством відновлення коштів) спрямовано як аванси у дебіторську заборгованість на користь господарюючих суб'єктів. Найбільший обсяг заборгованості у сумі **13 млрд грн** – за проектом захисту об'єктів критичної інфраструктури паливно-енергетичного сектору, при тому, що касові видатки становили 13,2 млрд гривень.

3. Чи були прозорими та доступними для зацікавлених сторін і громадськості результати реалізації окремих етапів та Процесу в цілому?

Процесу був притаманний недостатній рівень прозорості. Існували недоліки з відкритістю даних, пов'язані з відсутністю повної та доступної інформації, яка могла б надавати громадськості та учасникам Процесу розуміння про стан його реалізації та розв'язання проблем.

• **Головна проблема – брак ІТ підтримки.** Реалізація Процесу передбачала використання Єдиної цифрової системи (DREAM), яка фактично працювала у пілотному режимі та не використовувалась. Окремі етапи Процесу були автоматизовані лише засобами системи електронного документообігу Мінінфраструктури АСКОД, інформація якої була закритою для інших учасників Процесу

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АУДИТУ

Кабінету Міністрів України та Мінінфраструктури

- Визначити концептуальні та стратегічні засади політики, формалізувати цілі, встановити результативні показники реалізації Процесу та відповідальних за їх досягнення.
- Переглянути координуючу роль відповідального за Процес державного органу з огляду на необхідність реалізації за рахунок коштів Фонду першочергових та невідкладних заходів з ліквідації наслідків надзвичайних подій, визначити його відповідальність за результати реалізації заходів в цілому.
- Забезпечувати розподіл коштів Фонду виключно в установленому порядку, зважаючи на пріоритетність звернень і задоволення першочергових потреб населення та з урахуванням методики пріоритизації та затвердженого Кабміном порядку використання коштів Фонду.
- Вилучити з нормативно-правових актів Процесу норми, які надають його учасникам дискреційні повноваження.
- З метою пріоритизації та прозорості ліквідації наслідків розглянути питання щодо передачі на місцевий рівень питання пріоритизації проектів, поклавши на уповноважений державний орган роль координатора та контролера за використанням коштів Фонду.
- Пріоритизувати та прискорити впровадження Єдиної цифрової системи (DREAM).